

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL

Prețul abonamentului:

pe un an 8 coroane
 „ 6 „ 4 „
 „ 3 „ 2 „

Prețul unui număr 20 fl.

Redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Transilvaniei

Aministrația: Caransebeș, strada parcului 774.

Numărul telefonului: 44

Manuscripte nu se înapoiază.

Noul fel de a plăti dare.

Toți membrii unui stat trebuie să contribuie cu obolul lor la susținerea acestuia. Aceea, ce ca singuratici indivizi nu putem face, ducem la îndeplinire ca cetățenii aceluiaș stat, care are funcționari, ca să privegheze bunăstarea și fericirea noastră, care are interese, din care izvorăsc interesele, ori cuprinde în sine în general interesele particularilor.

Pentru susținerea și validitatea acelor interese, de lipsă e, ca fiecare cetățean să plătească o anumită dare, din care apoi se plătește aceia, cari au să reprezinte interesele generale. Darea aceasta firește fiecare are să o plătească în raport cu venitele sale. Dreptaceea guvernul unei țări are să facă în acel fel sistemul de a plăti dare, ca nici o clasă, nici o pătură a populației să nu fie neîndreptățită, respective ca în felul de a plăti dare să-și aibă expresie interesul general al țării.

Tocmai de aceea e foarte limpede, că acum, când ministrul *Wekerle* voeste să introducă un nou sistem de a plăti dare, toată cetățenimea patriei se grăbește a face atenți pe deputații legiuitori din casa țării, ca dările cele nouă să nu fie pentru unii prea îngreunătoare, să nu fie disproporționate. Ministrul *Wekerle* adevărat a depus pe biroul dietei un proiect de lege, care va să schimbe dările de până acum.

Orașele au fost acelea, cari mai întâi și-au ridicat glasul contra dărilor, ce ministrul vrea să le impună. După ele vor urma cu foarte mare probabilitate comunele rurale etc. fiindcă dările cele nouă nici pentru acestea nu sunt îndestulătoare.

Statul adevărat vrea să ia dela orașe și comunele autonome toate dările directe și le condamnă a trăi iar din aruncuri, cari în multe părți sunt foarte mari, cași în orașul nostru. Deși orașele îndeplinesc multe funcțiuni, cari ar trebui să le rezolve statul. Prin urmare ele ar merita încurajarea celor dela guvern.

Sau ivit adevărat în timpul din urmă multe cheltueli nouă în bugetul statului. S'a ridicat cvota, s'a adus legea lui *Apponyi*, e vorba de ridicarea contingentului militar. Deși un stat aranjat rațional trebuie să-și aducă totdeauna în conglăsuire trebuințele sale cu capacitatea de a plăti dare a cetățenilor și numai între hotarele acestei capacități să-și stabilească cheltuelile sale.

Reforma de dare prezentată de ministrul *Wekerle* în procente exprimată e următoarea:

dare de pământ	20%
impozitul pe casă	17% 15% 11% 0%
impozitul pe interesele de capital și rente	5%
impozitul general pe câștig	5% 4%
apoi dare progresivă de pe câștig după cheea dela	0.7%
până la 5%. Se sistează darea de pe mine și darea de câștig clasa I, II și III și darea de cap.	

Dupăcum vedem darea fonciară, darea după interese de pe capital și rente, precum și darea de câștig s'au micșorat, pecând impozitul pe case a rămas cam cel vechiu. De fapt însă s'a redus numai darea după interese și rente, ceea ce nu o aflăm de corect.

Nici la darea de pământ nu vedem nici o reducere, fiindcă e vorba de corectarea catastrului, care fiind

în mâna celor interesați, sigur va rămânea tot atât, cât e darea de azi.

La darea de pe câștig vedem noi însă o urcare, fiindcă cheea dării de câștig până acum după obiceiul comun a fost 2.7%. Se da doar putere discerțională funcționarilor dela finanțe la stabilirea venitelor și contingentarea se face pe trei ani înainte. Doar în proiect e spus, că acest fel de dare trebuie să aducă pentru visteria statului 28.000.000 cor., *ceace trebuie să fie*.

Tot deodată darea de pe industrii, comerț și alte servituri personale e cu mult mai mare, decât darea de pământ, îndeosebi dările proiectate pe marile proprietăți. Iar pe când mai nainte era un maxim pentru darea de pământ, aici se pune în vedere un minim, ceea ce înseamnă, că acest fel de dare numai urca se poate.

Formularea dării după câștig în forma, care ne-o prezintă proiectul, nu corăspunde acelei tendințe, ce trebuie să o aibă guvernul, ca industria și comerțul să prospereze și la noi.

Tocmai de aceea nemulțămirea față de acest proiect de lege e mare în țară. Ministrul *Wekerle* l-a luat dela ordinea zilei, fiind pe tapet revizuirea regulamentului, dar, când din nou va fi adus, sperăm, că deputații vor lucra într' acolo ca să-și îndrepte greșelile acestui proiect de lege, fiindcă dela mărimea și felul dărilor totdeauna atarnă bunăstarea, bunăînțelegerea cetățenilor, drept aceea și a țării.

Congresul orașelor

Măreata adunare a orașelor din Ungaria s'a ținut la 26 c. în Budapesta, cu care ocaziune delegații atât ai orașelor libere reg., cât și ai orașelor cu magistrat, prin o manifestațiune impozantă s'au declarat contra proiectului pentru reforma de dare, proiectată de guvern, de care proiect ne ocupăm și noi în articolul de fond al foii noastre.

Congresul orașelor, după o consfătuire de mai multe oare, a primit cu unanimitate proiectul de rezoluție, înaintat de senatorul capitalei dl T. Bródy, în care sunt înșirate toate gravaminele orașelor contra proiectului pentru reforma de dare, și în care ca rezultat final se zice, *că proiectul în forma, în care a fost înaintat parlamentului, nu poate fi primit atât din punct de vedere al situației financiare a comunelor, cât și al publicului, și că înainte de a se pertracta meritoric, trebuie prelucrat fundamental.*

A mai decis congresul, că modificările recunoscute de necesare le va înainta specificate și motivate într'un memorandum atât guvernului, cât și camerei deputaților.

Poziția rezolută și impozantă, luată de orașe, — care dovedește o înțelegere pentru apărarea intereselor publice, — a decis asupra sorții proiectului pentru reforma dării, *căci ministrul-președinte Wekerle încă în aceeași zi a retras proiectul pentru reforma dării.*

TATA

— Te miri, de ce mă găsești mârșit, mă întrebă pretenul meu, în ochii căruia căutam nedumerit? Iar după câtă-va vreme adăugă: «Mi-au plecat toți copiii la țară... Am rămas eu cu nevasta». După ce spuse acestea căzu pe gânduri. M'am uitat din nou în ochii mari, adânci, umeziți de stropul lacrimii sfărâmate în repede clipit al genei. N'am mai spus nici o vorbă. Mă gândeam la omul acesta potolit, mulțumit în mijlocul alor lui, lângă nevasta, pe care o iubea mai presus de ori-ce, alături de copiii, fără de cari nu putea trăi. Ce rar se găsesc oamenii aceștia, și cât n'am da să schimbăm, măcar pentru un an din traiul lor întreaga noastră viață răvășită, viață cu zilele spulberate de către furtuna dorințelor și plăcerilor neînțelese. Mă uitam, cum a doua lacrimă răsăria iarăși ca un bob de mărgăritar în scoica de sidex a ochiului. Pretenul îmi vorbi:

— Tu care, ești singur, dragul meu, nu vei înțelege mârșirea mea. Ai venit acum la mine, peste câtă-va vreme te vei

Delegațiunile.

Dineul curții.

Delegațiunea austriacă, care precum se vede, e de principiu: «mergi încet, că ajungi mai departe», încă n'a sfârșit cu pertractările, pe când delegațiunea maghiară a sfârșit cu ele. Este însă speranța, că ședința de încheiere va avea loc luni.

Dineul delegațional obișnuit, a avut loc Mercuri d. a. în Hofburg.

În decursul prânzului, regele a disputat cu președintele delegațiilor. De remarcat a fost exprimarea regelui, când a zis către Barabás: «*Chiar azi m'am ocupat cu proiectul canalizării Dunărei și Tisei, pentru care am dat sancționarea prealabilă.*».

După prânz s'au retras în sala cavalerilor, unde și-au avut începutul convorbirilor de cerele, unde între alții Vasile Hossu, episcopul Lugosului, a fost distins de M. Sa, cu agrăirea, vorbind cu dânsul despre chestii bisericesti.

Regularea salariilor judecătorilor.

Regulamentul despre salariile judecătorilor, primit de camera deputaților, în urma sancționării s'a ridicat la valoare de lege și a luat începutul gradatim, întrucât ministrul de justiție, în conformitate cu dispozițiunea legii, a denumit pe subnotarii judecătorești la gradul de notari.

În urma acesteia, pe teritoriul comitatului nostru sunt denumiți cu ziua de 1 Ianuarie 1908 de notari următorii subnotari: Spenczer Gyula, Pástky Sándor, dr. Kapcza Gyula din

întoarea iarăși între cei patru păreți ai odăiței tale liniștite, între luerușoarele puse și rămase la locul lor de zile, de săptămâni întregi. Nici o schimbare nu vei găsi, — aceiași salcâmi dela fereastră, aceleași strigăte pe uliță, la acelaș ceas, aproape aceleași scrisori săptămânale, și rar aceiași prieteni cari, fie vorba între noi, nu prea sunt legați sufleteste cu viața ta de cunoscător al multor lucruri.

Tu ești singur, ești deprins cu lăncezeala aceasta — care pentru mine e uciagătoare. În casa noastră trebuie să tresalte viața, s'o simțim. Uită-te împrejur: Pentrucă sunt la birou, să luăm de pildă cuțitul acesta de os; eri, numai departe, nu l-am găsit la locul lui; — l-am căutat un ceas, îmi trebuia să tai o carte, și de abia l-am aflat, știi unde? colo sub vrafuțelul acela de cărți. Il ascunsese Sandi. Și de câte ori am nevoie, îl caut. Mă năcăjese, nu-i vorba, dar cu câtă bucurie nu țin euțitul în mână, când știu că s'a jucat Sandi eu dânsul. Clopoțelul acela de lângă mâna ta, — lasă-l, lasă-l acolo, a căpătat el și alte trântituri, nu ca aceea ce poate să i-o dai fără voia ta — clopoțelul acesta mă trezește în totdeauna,

Lugos, Mészáros Aladár din Caransebeș, Feiler Miklós din Lugos, Váranyi József din Oravița, Zsembery Tivadar din Lugos, Szeles László din Caransebeș, dr. Eugen Novac din Faget, Dadits Lyubomir din Lugos, dr. Boleman Andor din Lugos.

Naționalismul și iubirea de neam

de Ioan Grosorean
I.

Naționalismul și iubirea de neam sunt concepte identice, încât privește cuprinsul și forma lor, deoarece ambele au una și aceeași notă esențială.

Iubirea de neam este cuprinsul, iar naționalismul forma acestui concept, prin care se manifestează iubirea de neam.

Școala clasică așa definează iubirea de neam: — Este un afect înăscut omului, care tot mereu ne șoptește și ne îndeamnă să ne iubim neamul nostru, să-l scoatem din întunec la lumina zilei, să-l povătuim și ocrotim, să împărțim cu el deopotrivă binele și răul, și în fine să-i facem posibilă înaintarea sa pe linia întregă.

— Naționalismul îl definează astfel: Este stăruința, care tinde la asigurarea și consolidarea supremației de rassă.

Sociologia din contră afirmă: că iubirea de neam dimpreună cu naționalismul sunt numai niște aparițiuni tipice și caracteristice în viața culturală, socială și economică a statului, unde se concentrează administrațiunea și puterea de stat în mâinile claselor domnitoare, a căror interese personale și materiale se lovesc opus deadreptul de interesele mulțimei, care pretinde asemenea să se facă părtașe de-

* Pentru întreg cuprinsul și principiile es-puse e responsabil numai autorul.

Redacțiunea.

după prânz, când de abia ațipesc, după munca grea a dimineții. Dar cum mânușita lui Sandi e departe, azi, vezi tu, clopoțelul parecă nici nu mai e, iar eu, pentrucă știam, că nu o să fiu trezit, nici nu m'am culcat. Să văd, câte ceasuri sunt: sunt patru și jumătate. Peste câte-va clipe ar trebui să sosească Puiu dela școală. Parecă-l aud: trânteste portița, își aruncă țigărea pe bibliotecă din sală, apoi se repede ca o furtună să mă sărute. Și nu-mi lovește auzul dupățitul pe scări a lui Vasilică, dupățit de ursișor plin de viață, îmi lipsește arătarea, așa din senin a Miei, cu pălăria ferfenițată la o parte, crezându-se tare cochetă, cu zimbetul acela strâns ca într'un degetar de argint îngropița dela colțul gurei. Vezi tu, toate acestea îmi lipsesc.

Apoi se uită într'un colț.

— Uite, Mica și-a uitat tot buclucul, despre care ți-am vorbit. Și cât Pa cules și l'a așezat și Pa bătătorit! O să i-l trimit chiar azi. Strînsura asta de hârtii e cea dintâii gospodărie a ei, gospodărie, care o va pregăti pe cea de mâine, cea temeinică, la casa ei de femeie harnică și cinstită... Dacă ar da Dumnezeu, să o văd așa... Dar sunt bolnav... cam slăbit.

opotrivă la toate forurile în viața statului; chiar din motivul acesta apoi sociologia eliminează cu desăvârșire teoria de rasă, și zice: că chestiunea națională nu este altceva, decât o chestiune economică și de administrațiune.

Dacă aruncăm o privire retrospectivă în istoria universală și dacă studiam viața de stat a popoarelor din vremurile cele mai vechi până în zilele noastre, numai decât ne convingem pe deplin, că atât iubirea de neam, cât și naționalismul au fost atât în evul vechiu, cât și în cel de mijloc niște noțiuni necunoscute la toate popoarele, cari au jucat un rol mai însemnat, în istoria universală.

Grecii cei antici — pe lângă cultura, artele și eroismul lor fără perache în lumea veche, nici pe lângă cele mai încordate sforțări nu și-au putut estinde hotarele țării mai departe, decât până la Marea egeică, deși acest popor eroic era vecinic înarmat din creștet până în tălpi.

Răsboiul eroic în contra Troei, luptele glorioase cu Persii, și tot atâtea victorii raportate asupra vecinilor lor, sunt tot atâtea dovezi puternice; și totuși acest popor n'a fost în stare să cuceriască lumea pe atunci cunoscută, ori să facă alte cuceriri mai însemnate, cum au făcut bunăoară Romanii cei vechi, cari și-au lărgit hotarele imperiului până în fundul Asiei.

— Și oare ce a putut fi cauza, că Grecii au rămas între marginile Greciei lor și neasimilător de rase atunci, când cultura lor înaltă îi predestina în mod firesc la aceasta?

— Lipsa iubirii de neam și a naționalismului, care concentrează și unifică puterile națiunii, apoi disarmonia și diferențele de avere și sărăcie a poporului Grec, precum și regimul despotice și tiran din Grecia veche, care a împedat nivelarea diferențelor sociale și

La gândul unei așa de mari fericiri, neliniștea de acu se schimbă pentru dânsul într-o boală grozavă, de care n'ar fi putut scăpa. Am căutat să-l liniștesc.

De-odată își aminti ceva.

— Hai, îmi zise el, să-ți arăt un lucru. În odaia de alături, într'un sertar încuiat, păstrase tot felul de amintiri, ce se legau de viața celor patru copilași ai lui. Mărturii de botez, cordeluțe, jucării; de sub un vraf de hârtiuțe, scoase un caiet.

— Uite caietul lui Puiu, caietul din clasa a doua primară — (acum a trecut în liceu, îmi adaugă cu mândrie, ca și când n'as fi știut despre aceasta). Vezi, ce bine scria de pe atunci! Dar bagă de seamă Uită-te cum a scris cuvântul «Tablă», și privește, ici, mai departe, cum a scris «Tată». Cu câtă răbdare și iscusință e așternut T dela Tată. Privește bine cu câtă mlădiere, alintare copilărească, e trăgănată coada literei în jos — ca brațul lui, când mă apucă de după gât să mă sărute. De multe-ori în astfel de lucruri mici, neluate în seamă, se ghicește tot sufletul, întreg simțământul unui copil.

Prietenul închise caietul, se mai uită încă odată peste tot în sertarul, din care

economice ivite în sinul poporului grec, care striga în gura mare, să i-se facă dreptate și să fie scutit în contra nelegiuirilor puse la cale din partea claselor domnitoare, — a fost singura cauză: că Grecii n'au fost un popor cuceritor de lume.

— Hellas era pe vremea aceea divizată în mai multe stătuțele: Sparta, Atena, Mesena, Tegea, Argos ș. a.

Dintre toate statele acestea însă numai Sparta și Atena au jucat un rol mai însemnat în Hellas.

Sparta, după ce a frânt în lupte crâncene puterea fraților lor din Messena, Tegea și Argos, i-a aruncat pe toți în vecinică robie, în stare de eloși, iară pământurile și averea lor se împărți între Spartanii cuceritori.

Este o aparițiune tipică în viața de stat a Spartanilor, că în Sparta, unde domniau deodată doi regi, și unde cetățenii cei bogați asupreau și tiranizau poporul de rând până la desperare după pășirea în viață a legislațiunii lui Lykurgus s'a cristalisat cu încetul o viață de stat curat comunistică, în care banul, luxul, traiul comod și viața familiară erau cu totul abandonate, ceea ce apoi și-au avut drept nemijlocită urmare: că învățații, artiștii și neguțătorii au părăsit de voe bună țara, iar industria și comerțul tot mereu decăzu din pricină, că năile streine cu negoțuri au încetat cu totul de a mai debarea în porturile Laconiei.

Viața familiară a Spartanilor a apus cu totul, deoarece bărbații nu trăiau în mijlocul familiei, ei erau siliți în înțeleșul legilor să menageze și să doarmă în căzarmele statului, de unde femeia era cu totul scoasă din cadrul legilor, de creșterea și educațiunea copiilor să îngrijea asemenea statul.

În Atena însă, unde sistemul regal se desființă pentru totdeauna, vedem cea mai crasă decentralizare a puterii de stat:

se împrăștia, nu știu ce mirează umedă pătrunzătoare ca mirosul florilor de teiu, apoi îl închise, puse cheia în buzunar și ne întoarserăm amândoi în birou.

În astfel de clipe cineva trebuie lăsat singur — singur cu gândurile lui. Astfel de înduioșeri au ceva din poezia plimbărilor ascunse, în serile pline de mirosul erinilor, ce tânjesc singuratici și mândri pe tulpinele lor înalte. O privire, o vorbă — care nici-odată nu poate fi la locul ei — împrăștie tot farmecul acestei suferinți curate și rare. M'am sculat să plec, dar prietenul, împotriva așteptării mele, îmi puse mâna pe umăr și mă opri.

— Ce rău îmi pare, că tu cu sufletul tău duios, n'ai putut încă simți cu iubirea de părinte. În legătură cu asta urmă el, îmi vine acum în minte o întâmplare de o duioșie sfășietoare. Sunt de atunci vre-o șapte ani, Puiu avea trei ani. Să stăm.

Ne așezarăm iarăși pe scaune, la locurile ce le avusesem înainte; prietenul meu își sprijini câte va clipe fruntea în palmă, apoi lăsă să i cadă mâna, și povești:

Sfârșitul va urma.

cristalisarea ideilor democratice, nivelarea diferențelor economice, asigurarea libertății personale și a averii în urma legilor înțelepte a lui Solon, ceea ce și-a avut de consecință: că cultura generală, industria și comerțul a luat cel mai îmbucurător avânt în Atica, iar științele și artele Grecilor, cari le admirăm și astăzi, iar numai floarea vieții culturale, sociale și economice a Atticeii.

— Acestea două state surori — frați de un sânge — s'au răsboit între olaltă mai bine de 30 de ani, și în decursul acestor crâncene rezbele s'a vărsat sângele helen, care a curs șiroaie pe hotarele Peloponezului și ale Atticeii...

O dovadă destul de eclatantă, că iubirea de neam și naționalismul la Eleni era un ce cu totul necunoscut; iară îndușmămirile și luptele constante la acest popor n'au fost altăce, decât efflul pismeii și a urei.

Este de tot caracteristic, că Romanilor cei vechi cu toate contrastele lor de imensă bogăție și de mare sărăcie, cu număratoarele lor latifundii și cu un proletariat nemai pomenit la alte popoare în lumea veche, totuși li-a succedat a-și extinde hotarele țării lor până în inima Asiei, singur și numai pentru aceea, pentru că Romanii cei antici au cunoscut arta de stat: să subordoneze interesele particulare binelui și intereselor de stat, ceea ce contimpuranii lor Grecii n'a priceput să facă din cauză, că patriotismul lor local era identic cu interesele sociale și economice a patriei lor.

Romanii cei vechi, deși la toate cuceririle făcute de ei erau singuri și numai efflul lăcomiei la averi străine, totuși mai în toate țările cucerite de ei, pretutindenea pe unde legiunile romane au călcat pământ străin, au arborat cu fală steagul victorios pe culmele castrului ridicat în onoarea armelor romane, tractând popoarele cucerite de ei cu iubire și blândeță, le-a primit și introdus în viața de stat zeii, religiunea și toate moravurile lor fără șovăire și fără teamă, că barbarii se vor resvrăti cândva în contra unității imperiului roman.

Mai la toate popoarele cucerite de Romani domnia cel mai cras despotism legea pumnului — până când la Romani era maxima de stat: »Fiat iustitia et perezat mundus«, adică: să se facă dreptate, măcar să peară lumea.

Romanii antici afară de tributul obicinuit nu pretindeau altăce dela popoarele ocupate de ei, le lăsară intactă religiunea, instituțiunile țării, legile și moravurile lor cu adausul, că fiecare barbar, care se supune de voie bună legilor romane, obține totodată și dreptul de cive roman.

Din toate acestea se vede dară lămurit, că Romanii cei vechi nu prin naționalismul și iubirea de neam au romanizat în mare parte popoarele cucerite de ei, ci numai și numai prin puterea morală a legilor și instituțiunilor bazate pe drept, cari și după decădnța definitivă a imperiului roman au rămas în vigoare mai la toate națiunile europene până la finea evului mediu.

Este dară un adevăr vecinic, că: «iustitia est fundamentum regnorum», adică: justiția este temeliea cea mai puternică a statelor, și că nici nu ne putem închipui un stat unitar și național fără justiție și administrațiune dreaptă conziderând, că poporul, care asudă din greu de dimineața până sara pentru traiul vieții sale, care își depune la altarul patriei sângele și tributul său fără șovăire, nu dorește altăce în schimb pentru toate jertfele aduse, decât: Pâne și dreptate!

(Va urma).

Revizuirea regulamentului dietei

— Vorbirea ministrului Andrassy. —

În casa țării acum se discută proiectul noului regulament intern al dietei, proiect, ce l-a prezentat deputatul Nagy Emil.

S'a ajuns adică la convingerea, că în urma regulamentului de până acum și numai câțiva deputați, dacă voesc să facă piedeci celor dela cârma statului, pot opri, respective zădarnici pe săptămâni, pe luni de zile desbaterile parlamentului așa ca țara ușor ar putea ajunge iar în ex-lex.

Și acum sunto mulțime de legi, cari așteaptă cu nerăbdare trecerea lor prin dietă, așa că majoritatea parlamentului a ajuns la convingerea, că e de lipsă să se mai ciuntească regulamentul vechiu, pentru-ca țara să nu mai sufere, dacă câțiva deputați ar voi să facă numai gălăgie.

E foarte firesc deci, că deputații din opoziție cearcă acum să zădărnicească primirea unui nou regulament, respective să o amâne, fiindcă mai curând, ori mai târziu regulamentul cel nou și-așa va fi primit. Si în vorbirile lor acei deputați, cari la adăpostul vechiului regulament se puteau scălda în spălăcita carieră a obstrucției, au venit cu invinuirii de tot soiul la adresa majorității, ca și la a guvenului.

Insuși ministrul internelor Andrassy se sculă deci și n o vorbire bine țintuită reduce la adevărata valoare toate invinuirile, ce s'au adus până acum.

El a arătat, că majoritatea dietei de acum are drept să schimbe regulamentul dietei, deoarece în această majoritate se încrede țara întreagă. A dovedit, că e o nedreptate a afirma, că majoritatea prin primirea regulamentului ar fi inconsecventă deoarece el, contele Andrassy, el, care a făcut front la timpul său guvernului tiszaișt, a osândit numai forma, în care Tisza voia noul regulament, un și idea și că s'a dovedit, că țara nici n'a avut încredere în partidul liberal, fiindcă l a spulberat la alegeri.

El mai spune, că nue bazată nici frica aceea, că minoritatea nu ar putea s'ajungă la guvern și astfel prin un regulament mai strict, i s'ar lua acestei minorități orici putere. Trântirea partidului liberal a dovedit adică, că și partidele din opoziție pot ajunge la guvern.

A mai spus, că partidele întovărășite nu voesc, ca să li se poată zice, că ele au știrbit drepturile țării. Din contră: regulamentul se face numai pentru această dietă și cei ce vin îl pot schimba.

Si apoi parlamentul viitor vor fi divergențele cu mult mai mari între partide.

Tocmai de aceea e lipsă de a avea un regulament mai sever.

Inchee cu aceea, că primește proiectul și că ce e mai mult, dacă nu s'ar primi, el își va da abdicerea.

Lungi ovațiuni urmară vorbirea ministrului.

Organizarea comitatului nostru

Cătră credință și adevăr.

«Doamne cred, ajută necredinței mele» zice psalmistul. Nu e de lipsă a căuta dreptatea și adevărul cu lumânarea, căci se arată la lumina zilei. Apostolul Pavel zice «de aș avea toată credința, ear iubire nu am, nimica nu sunt».

Ziarele «Lupta» și «Pop. Rom.» scriu adesea în modul cel mai josnic așa, că uneori un om cu simțire se rușinează a cetii fleacurile lor svârlite contra unui om plin de iubire și încredere față de poporul din fosta graniță.

În fosta graniță a ajuns poporul la sfatul adevăr că nu măgulirile unor oameni fără iubire și interes vor afla răsunet în inima lor, ci faptele săvârșite de oameni cu cinste și caracter își sapă temelie de bucurie tot mai adâncă în sufletul poporului din fosta graniță.

Dovadă despre iubirea și încrederea poporului este încheierea lui într'un partid constituțional, ce s'a organizat în frunțașă comună Mehadica. Duminică cam pe la 2 ore sala școlii comunale era ticsită de public, când intra apoi și învățătorii Mihai Cristescu și George Usonescu.

Cu o nespusă bucurie așteptau alegătorii deschiderea ședinței, în carea să-și exprime dragostea lor față de iubitul lor deputat Constantin Burdia.

Înzădar stăruiau alegătorii și notarul Mihályi de a primi presidiul dl Cornel Bercian comerciant, căci dânsul ca om cu simț nobil cedează postul onorific învățătorilor, ocupă adhoc scaunul presidial dl învățător Mihai Cristescu și deschide ședința printr'o cuvântare aleasă. Pentru ca în adevăr să iese la iveală iubirea alegătorilor față de iubitul lor deputat dietal Constantin Rurdia dl inv. George Usonescu face propunerea a se compune o declarațiune, care să-se subscrie de acei alegători, cari intră în partid apoi prin argumente temeinice desfășură binefacerea iubitului deputat dovedită cu mai multe ocaziuni; prin cuvinte înțelepte îndeamnă pe alegători a păstra și în vitor această dragoste față de iubitul lor deputat. Declarațiunea, spre uimirea tuturor a fost scrisă de toți alegătorii comunei, cu excepția a duor oameni, cari și azi îmbată lumea cu documente de ale dlui din Rudăria... Nu pot întrelăsa a nu numi pe cei doi — din povârniș — cu numele, căci sunt oameni, cari se socot cu puțină carte Pavel Gimboșă, comerciant și pecar de meșteșug, al doilea e fostul primar și spirit al duhurilor din trecut Simeon

Draghici care însuși se numea odinioară »ingerul Mehadiceii».

Am scris numele lor, pentru că am nădejde, că se vor pocăi în viitor, sau la a două ședință, ear de nu se pocăiesc, apoi a lui să fie, adică a celui... dela Rudăria.

Numai dacă e în curat poporul cu bunătatea cuiva, pe acela îl iubește, care iubire rămâne neștearsă din inima Românilor din graniță. Deci dnii dela Lupta și soții lor dela Poporul Român nu cu toporul dați în noi, ci cu fapte nobile și veți fi iubiți de noi, nu ca ură și dușmănie față de alte popoare și nații, cu care trebuie să trăim, ne îmbătați pe noi. Faptele nobile și iubirea neclintită față de iubitul nost deputat Constantin Burdia e vădită din partea poporului din fosta graniță. Deci facă și deputații naționali asemenea învețe dela cei ce fac și îndeplinesc ceva și se vor bucura și ei de o încredere mai mare a poporului.

(Mehadica).

PETRU MURARIU.

Poftă scumpă.

Nu cred să mai fie pe rotogolul pământului vre-un popor, care să sufere de pofta proceselor, cum e poporul nostru român. Și această patimă, îl costă pe plugarul nostru foarte mult. Cred, că nu mai e de lipsă să spun eu, cu cât năcaz, și cu cât chin să luptă plugarul, de primăvara, până toamna, bătut de vânt și ploae, și ars de soare, și mai mult flămând decât sătul, până când adună vre-o două grănuțe de pe câmp. Și apoi în loc să se folosească dânsul de foarte puținul câștig al muncii sale obositoare, dânsul vinde tot, ca să-și facă bani, să poată purta proces, și să-și plătească avocatul.

O zicătoare din moși strămoși ne spune, că: «Mai bună este o împăcăciune acasă, decât o judecată dreaptă între domni.» Fie sigur ori care țaran, care va cetii aceste șire, că acela, care a zis vorbele de mai sus, nu le-a rostit numai iac' așa de sburdă, ci trebuie, că multe a pățit, până ce s'a convins despre adevărul acestei zicători. Și sunt sigur, că până ce s'a convins despre adevărul acesta, mult l'a costat, căci nu de flori de măr zic străinii: «Dă-mi Doamne mîntea Românilor din urmă»!

Țaranul nostru, într'afâta este de aplicat a merge la judecată, încât este în stare să vindă doi boi, ca să câștige un vițel cu procesul. Și bucuros vinde două lanțe de pământ, ca să câștige o brazdă, ce i-ar fi tăiat-o vecinul.

Mie, celui care scriu aceste șire, mi-s'a dat prilej să fiu de față de nenumărate ori, când pentru un lucru de 50—60 cor., cel care a perdut procesul a fost judecat să plătească avocatului 120—130 cor. și avocatului contrar 150—160 cor., spese de proces. Poftim acum: judece fiecare dintre dvoastră, fraților țărani, cât trebuie să muncească un plugar, până va putea agonisi 2—3 sute coroane, să plătească advocații. Oare nu era mai bine, că acela, care s'a simțit mai slab în dreptul său,

să se fi împăcat acasă chiar și mai pe nedreptul? Sau să întâmplă de multe ori, că fiecare este judecat să-și plătească avocatul.

Și ce credeți oare fraților, că lui Dumnezeu îi place, când vede pe fiu cu tata, și pe frate cu frate înaintea judecătorei îndușmăniți de moarte, de multe ori pentru un lucru de nimic? Oare nu e mai bine, și mai dumnezeiesc lucru, că dacă mi-a și făcut frate-meu, ori tata, ori vecinul, ba chiar, dacă și un străin mi-a făcut oare-care nedreptate, să-l ert, sau eu bunăvoință să caut a mă împăca cu el, fără a veni la avocați să ne facă dreptate? Știu cazuri, când doi potriviții au purtat proces 2—3 ani, și când în urmă tot nu s'au împăcat, însă a trebuit să plătească fiecare sute grele avocaților.

Nu vreau să zic cu vorbele de mai sus, că ori ce nedreptate ni-s'ar întâmpla, să-o lăsăm baltă, căci atunci când cuțitul nedreptății trece prin carne și ajunge la os, când din reavoință ni-se face mare nedreptate, atunci fie-care neîndreptățit poate să meargă și să-și caute dreptul la judecătoreie, care este chemată a face dreptate ori și cui, e vorba însă de lucruri de nimica, cum spre pildă un ginere împresuează pe socrii săi, bătrâni și săraci, pentru că au făgăduit fetei un peptar în preț de 15—20 cor. și un purel în preț de 10 cor. și nu li-s'a putut să se țină de făgăduință la termiaul hotărât, și atunci ginerele ia avocat, vine la judecată, și bieții părinți sunt judecați a da cele făgăduite, și să plătească 60—80 cor. avocatului. Ce credeți fraților plugari, e lucru frumos acesta din partea ginerelei? Oare să iubească Dumnezeu pe un astfel de mișel? Judecați dvoastră!

Fraților plugari! Cetiți și rescetiți aceste șire, cari sunt isvorite din adâncul inimii și din nemărginita iubire, ce o am față de frații mei plugari, și apoi judecați dvoastră, de am eu dreptate, sau nu! Și apoi de veți vedea în aceste șire, că grăesc adevărul către dvoastră, atunci ascultați de vorbele mele, și mai lăsați amarului procesele, cari vă sărăcesc și vă duc la sapă de lemn, căci doară știți și dvoastră că: «Cine ară cu domni, grapă cu spatele».

„Stan Pășitu“.

Un tip

Am ridicat steagul nostru sub grele împrejurări. Problema noastră este grea. Avem să țânțim la schimbarea în bine a politicii periculoase de până acum. Ca să schimbăm, trebuie bine să studiam situațiunea, să desfacem, ce e bun de ce e rău, să combatem răul și să arătăm poporului cu date exacte și neresturnabile, că mulți sunt, cari voesc să-l înșele, să-l seducă.

În calea noastră, spre atingerea scopului, ne vom împiedeca de multe. Multe tipuri licăloase ne vor sta în cale, pentru că multe și variate sunt

interesele personale ale acelor tipuri caracteristice, cari caută prin toate mijloacele să se impună în viața românească, cari își ascund colții de lup și îmbrăcați în piele de miel, se apropie cu multe făgădueli și vorbe frumoase de neprecăutul și ușor seducătorul popor român.

«Tara Noastră», foaia renumitului poet Goga, ne dă o prea nimerită caracterizare a acestor tipuri, cari doresc să joace rol bruscând adevăratele interese ale instituțiilor românești. În nrul 7 sub titlul «Sinamăgiri» ne spune această foaie, că mulți sunt, cari chemați se țin a face în timpul din urmă băncilor române critici, și după-ce arată, că părerile despre instituțiile românești de regulă sunt purtate de interesele particulare ale acelor, cari au ajuns și cari ar dori să ajungă în fruntea acelor instituții — face prea nimerita observație: «și una și alta dintre aceste păreri vrea să fie adăpostită de haina pompoasă a naționalismului», adică dai pe încarnatul naționalist, dacă ai ajuns deja la o instituție, ca să te poți susține acolo, și dai tot pe naționalistul, ca să poți ajunge. Orice scop, fie cât de murdar, cred mulți indivizi a-l ajunge sub mantaua naționalismului. Poți să fi hol, defraudant, imoral, dacă ești înfocat naționalist, toate se ascund, toate se iartă.

Numita foaie ne caracterizează apoi acel tip, carele îngrășat de sudoarea românească, nu-si bate capul cu poporul, și ne arată, că e în stare să nimicească tot ce e românesc, dacă ambiția și mai ales *buzunarul* nu ajunge la rezultatul dorit. «Nu i-se dă rost avocatului Brutus — zice «T. N.» — la banca «noastră», adică românească, se joconește până e primit la banca »lor«, adică străină. A fost dat afară contabilul Virgilius — se așterne la fondatul altei bănci. Tit Liviu se impune prin rostul băncii «noastre» la o situație materială ori socială, se vără și la alte bănci și la alte întreprinderi, fie de-ale «noastre», fie de-ale «altora». Și toate, toate se fac în numele naționalismului și mai mult în numele — poporului. În lung și latul țării s'au pornit nădragarii alcătuitori de bănci «pentru popor» — să se liciteze în «afaceri». Și când e vorba să se facă ceva, să se inițieze lucrări pentru popor — nu-i găsești acasă ori le găsești răspunsul clasic: «n'avem oameni». Asta însă, tot pe aceiași oameni nu-i împiedecă să ia

posturi cu lantieme în afaceri de mori, de fabrici, de cărămizi, de spirt și mai știu eu de câte afaceri». — Ne mai spune «T. N.», că mai ales avocații jertfesc pentru scopuri filantropice... *ca să-și aibe loc în corul luptătorilor pentru naționalism.*

O mai bună caracterizare nici ca se putea da acelor ființe lipsite de cunoștință, cari disconsideră interesele adevărate ale poporului, cari sunt capabili să nimicească orice instituție românească, cari își schimbă cojocul dupăcum bate vântul, ca ei să se impună, *«ca să-și aibe loc în corul luptătorilor național»*. Cu această caracterizare în mână poți ușor cunoaște pe adevărații și prefăcuții luptători pentru interesele poporului.

Între cei mulți de categoria aceasta, în timpul din urmă caută tot mai mult să se impună un tip caracteristic. Acest tip e avocatul din Lugos, dl *dr. Aurel Ciupe*. Lumea românească până acum nu l'a cunoscut, nu l'a băgat în seamă, pentru că nici o calitate nu-l îndreptățește să fie cunoscut și băgat în seamă de «blândul» popor românesc. N'are acest tip nimic a face cu poporul românesc, fiind în vinele lui *sânge străin*, dar el caută orice prilej, *«ca să-și aibe loc în corul luptătorilor naționali»*.

Poporul românesc are și dreptul și datorința să știe, cine este cel mai nou luptător național. *Dr. Aurel Ciupe* are multă vervă *jidovească*. S'a făcut român, dar românii nu l'au luat în seamă, pentru că zace în firea românului, ca să nu primească în simul său pe aceia, cari numai din *speculă* îl iubesc. Pe timpul cât a fost la universitate, era un tip caracteristic, membru al foaiei «Magyarország», unde seria cele mai rele lucruri despre români. S'a făcut apoi *birtaş*, fiind interpretorul unei cafenele din capitală. Apoi s'a făcut avocat și s'a așezat în mijlocul poporului «blând» românesc, pe care acum voește să-l fericească. Iată un tip nou românesc, din român colaborator la o foaie contrară poporului român, apoi *birtaş*, avocat. Oare nu este acesta *tipul* omului de *speculă*?!!

Ca avocat român (?) în Lugos la începutul carierii sale a fost cel mai intim prieten și aderent al comitetului suprem și al tuturor domnilor dela comitat. Era de partidul guvernamental, pentru că era încă *prea sărac*. A venit lupta națională. Toată lumea era uimită, văzând pe un *dr. Ciupe* alături de Vlad pe la toate adunările poporale. Sângele lui străbun

și spunea, că a sosit timpul să se lase de vechii prieteni și să se facă *înflăcărat naționalist român*. Aspira să ajungă alături de prietenul său Birăuț deputat dietal. Asta-i cap de speculă!!! În scurt timp îl vedem proprietar cu Birăuț la tipografia «Poporul Român».

Acum s'a pus cu toată puterea să se impună, să iese la suprafață, ca la proximele alegeri să ajungă cel puțin *candidat de deputat*, căci altfel din nou întoarce cojocul și trece în labăra cealaltă. Capul său de speculant și sângele din vinele sale totdeauna îi arată calea cea mai prielnică.

Și-a început activitatea de politician, scriind contra băncilor române și încercându-se să arete în foaia lui Birăuț, că băncile române *sunt pentru ruina poporului*. Articolașii lui scriși într'o limbă prea proastă românească, au fost combătuți de foile românești și dl Ciupe a rămas cu buzele umflate, nu i-a succes, ca băncile române să-l cheme de director executiv sau cel puțin membru în direcțiune.

Acum s'a pus pe terenul strict politic. A scris un articol pe cât de prost, pe atât de ticălos despre deputatul cercului nostru, dl C. Burdea. Articolul a apărut — de sine se înțelege — tot în foaia prietenului său Birăuț. În acest articol da pe teribilul naționalist înflăcărat, pe marele luptător al cauzelor românești.

Cu articolul acesta, *scris tot din speculă*, să ne ocupăm pe scurt, ca să arătăm, că e scris de un *tip*, carele singur nu știe, cine e și ce e.

Iată câteva fraze din articolul scris *jidovește* și tradus românește: «Ce vrea dl Burdia? Vrea binele patriei? Vrea binele poporului, din a cărui sân a ieșit? ori vrea binele poporului maghiar? Nu zic nici ba, dar nici da. Cutez însă să spun cu toată tăria convingerii mele, că înainte de toate vrea să-și adune comori și avere pentru sine însuși: să se îngrădească cu o haită de lingăi, cărora — ca unor câni — să le arunce câte o fărâmatură nu din binele lui, ci din visteria obștească și să-și întărească poziția sa în sus. Apoi dacă mai poate face ceva — bine, dar dacă nu — și așa e bine. Misiunea lui este împlinită». Așa scrie *cel mai nou naționalist român*. Cine cetește aceste șire cu mare atențiune, îndată va observa, că sângele *străbun* din vinele lui s'a revoltat la gândul, că dl Burdia își adună comori și averi și nu-i dă și lui.

Dar să facem o mică paralelă.

Dl Burdia e deja de 25 de ani activ pe terenul public. E om, carele s'a ridicat prin puterile sale și n'a avut lipsă să alerge după grația altora, pentru că părinții săi i-au lăsat o avere frumoasă și dl Burdia a avut numai darul, că averea moștenită a administrat-o așa, că pe cale cinstită, de sine s'a înmulțit. Dl Burdia a făcut poporului românesc de când e deputat dietal mult bine și nu credem să se alle român, carele să poată afirma, că dl Burdia ar fi luat ceva pentru ostenețele sale, ba a jertfit chiar din al său, pentru a putea face bine.

Altecum stăm cu dl Ciupe! D-sa a fost atât de sărac, că ca student universitar era silit să doarmă în liber pe malul Dunării, și acum, deși e avocat numai de 4—5 ani, dispune de o avere colosală, câștigată dela cei cu șubă. Ei bine, cine are *darul și dorul* de a stringe comori și *averi* pentru sine? Ce ne poate răspunde dl Ciupe la acestea? Dl Burdia după servicii de 25 de ani a ajuns să-și păstreze averea părințească, iar dl dr. Ciupe în 4 ani și-a făcut avere mai mare decât dl Burdia. Datele vorbesc.

De poporul românesc dl Ciupe să nu vorbească. Nici originea, nici trecutul, nici însușirile sale nu-l îndreptătesc să dea pe *naționalistul român*. Poporul românesc își are conducătorii săi firești, ieșiți din sânul său, cari îi știu năcazurile și au inima să-l ajute, și la nici un caz nu are lipsă de protecția unui om de felul dlui Ciupe, carele își disconsideră sângele și din *speculă* se face român mare.

Și poporul românesc s'a sculat din somnul cel de moarte, a căutat în jurul său și a văzut, că a fost sedus de *speculanți*, cari numai până atunci îi sunt prieteni, până și-au umplut buzunarele.

Prelegeri economice

de: Ioan Groșorean,
protopretor în com. de avere.

(Continuare).

Introducere.

IX.

De economia de casă se țin toate acelea agende, cari se referese la ordinea și curățenia în casă la prepararea și conservarea mâncărilor și a beuturilor, la manipularea laptelui, la pregătirea untului,

* S'au ținut în Ūj-Szadova, Kornya și în Teregova din încrederea Rouniunei economice din Lugos. Tot acestea prelegeri se vor ținea și în celelalte comune aparținătoare la cercul Teregovei.

a cașului, a brânzei, a pâinei, a mămăligii și a săpunului, la murarea carnei de porc, la topirea untului, pregătirea carnei afumate și a cârnaților, la prăsirea galitelor și în fine la cultivarea legumelor.

Toate aceste agende se țin de sfera de activitate a femeii, care le îndeplinește cu ajutorul și sprijinul casnicilor săi.

Ordinea în casă este sufletul economiei, este temelie, pe care zace economia țaranului; chiar pentru aceea o muiere bună va căuta mai înainte de toate, să pună toate obiectele și lucrurile casnice la un loc anumit, ca să știe de unde să le iee, când are lipsă de acelea; căci la din contră nu le va găsi deloc, când are trebuință de acelea, ci va fi silită să peardă vremea scumpă cu căutarea lor.

Curățenia în casă este de lipsă pentru aceea, pentru că dela aceasta depinde sănătatea și viața familiei. O femeie iubitoare de familie va mătura în toată ziua, când se scoală, odăile și curtea sa, va aerisa mai de multeori pe zi chiliile sale, va spăla cu apă rece ori stătută copilașii săi în toată ziua, va griji, ca bărbatul și băieții să schimbe albiturile cât mai des, deoarece murdăria este cel mai mare vrășmaș al sănătății. Albiturile murdare trebuie mai întâiu spălate (frecate) de două-ori în apă caldă de ploae ori de rîu, și bine săpunite, apoi după aceea le punem în pîrlău, adecă într'un ciubăr anumit, în care turnăm leșia făcută spre acest scop. În pîrlău rămân albiturile până mânezi, când apoi le scoatem afară, le clătărim în apă curată, ori că le batem cu maial în apă de rîu.

Această procedură trebuie urmărită pentru aceea, pentru că dacă lucrăm altfel — bunăoară cum fac astăzi muierele noastre, cari nu spală mai întâiu albiturile de două-ori în apă caldă, și nu le săpunesc de fel, atunci izăna și murdăria se bagă în albituri și numai iasă de acolo nici când. Albiturile astfel spălate apoi au de rând o culoare galbină cenușie, cari purtându-le de 2—3 ori au un aspect și mai murdar, ca înainte de spălat.

Vasele, în care ferbem mîncarea, în care ținem laptele dulce și apa de beut, are să fie ca aurul de curate, pentru că la din contră mîncările ferte în vasele murdare de multe-ori să otrăvesc și își pierd gustul natural; laptele dulce în totdeauna se strică și se face jintilă, iară apa de beut devine chiar stricăcioasă sănătății, din cauza, că toate insectele veninoase își fac cuib în murdărie, cari apoi înveninează toată apa. Vasul (șuștarul), în care mulgem vacile, să fie în totdeauna curat, adecă cu apă ferbinte bine opărit și clătărit mai de multe-ori în apă rece și curată, și numai după aceea ne apucăm de mulsul vacilor. Înainte de muls, însă turnăm în vasul de lapte puțină apă caldă, cu care spălăm bine ujerul vacii de murdărie. Aceasta este de lipsă să o facem pentru aceea, ca murdăria de pe ujer să nu se amestece cu laptele, și apoi este lucru cunoscut, că ujerul spălat cu apă caldă sloboade mai ușor laptele.

Când mulgem oile, spălăm asemenea ujerul oilelor, și peste găleata, în care mulgem oile, și care înainte de întrebuin-

țarea trebuie opărită și spălată bine, — punem o pânză curată, prin care să străcurăm laptele în găleată. Aceasta este de lipsă să facem pentru aceea, pentru că fără pânza aceasta, mai în totdeauna se întâmplă la economii nostri, că bălegându-se oile, pică balega cu de-adreptul în găleată, unde apoi murdărește laptele, ceea ce are înriurintă rea asupra cașului și a brânzei considerând, ca cașul murdărit de balegă are o culoare neagră vânăție, și astfel de caș și brânză n'are căutare nicăiri, și deosebit în orașe se scârbesc de această murdărie. Și apoi tescuirea cașului să nu se facă în străcurătoare de lână, ci în traiste de pânză, deoarece ce de pe străcurătoare de lână se lipește de caș firele de lână, cari asemenea murdărește cașul, care apoi n'are nici o căutare.

Prepararea mâncărilor joacă cel mai mare rol în gospodăria cășii, deoarece-ce mâncările rău pregătite ne strică sănătatea, și apoi nu avem nici un folos de ele.

Dacă femeile noastre și-ar da numai puțină trudă, ar putea pregăti foarte ușor și cu puține cheltueli următoarele mâncări bune și nutritive pentru casnicii săi, și anume: poate face zamă (supă) de carne proaspătă de vită și de porc, de oaie și de galiță; dar se poate pregăti o supă bună și gustoasă și de carne de porc afumată. Când însă facem supă de carne de oaie, trebuie foarte bine fiartă, ca să iese cu totul mirosul neplăcut din carne, iară carnea de porc afumată trebuie mai întâi bine spălată în apă caldă mai de multe-ori, ca să iasă murdăria și sarea din ea. Mirosul greu al carnei stătute se pierde, dacă o punem să fiarbă, curățim spuma după ea, și aruncăm în oală câțiva cărbuni aprinși. Carnea de vită bătrână, dacă turnăm în apă, în care fierbe o lingură de oțet, va deveni fragedă și moale. Carnea în timp de vară nu se va strica, dacă o învăluim într'un măsaiu mutiat în oțet tare, și o punem la un loc răcoros; iar dacă o punem în lapte acru, apoi o putem ține timp mai îndelungat.

Dacă dorim, ca ciorba de vită să fie puternică și nutritivă, atunci punem carnea în apă rece să fiarbă; iară dacă voim să mâncăm carne fragedă și gustoasă, atunci o băgăm în oală numai după-ce a început apa ca să fiarbă. După-ce străcurăm zama prin străcurătoare, fierbem în zamă, tăieței, frecăței (tărhană) uriz, gris s. a. Foarte acestea se bagă în zamă în stare crudă afară de urez, care trebuie mai întâi fiert separat în o altă oală. Se înțelege, că în zamă punem de-odată cu carnea și sare după trebuință, apoi o ceapă despicată în două, și dacă avem în grădină și alte verdețuri, precum sunt: moreovii și pătrânjelul.

(Va urma)

Din Valea Almăjului

On. dle redactor!

Vă rog a publica în prețitul dumneavoastră ziar următoarele șire, și ne cerem scuze Il. Sale dlui deputat Constantin Burdia, că necunoscându-l mai de-aproape, am comis un păcat și o greșală, chiar eu, că de jos subscrișul fiind sedus de alții am

sedus și eu cu mai mulți colegi ai mei pe întreg satul și i-am stat contra la alegerea de deputat. Dzeu iartă pe om de 99 de ori, iar noi ne rugăm de dl Burdia numai de astădată să ne ierte, că am ascultat de niște popi, advocați, cari ei nu ne dau nici un sprijin la nimic.

Și strig cu voce sus și tare la toți frații mei grăniceri, să se gândească și să priviască faptele cele adevărate ale deputatului nostru și nu laude seci, și anume: am cetit în alte foi, cari critică pe dl C. Burdia și zice, că se pregătește și în viitor!.. Drept a avut acea foaie, că se pregătește încă de acum, că a făcut gimnaz în Caransebeș pe banii grănicerilor și dela stat a intervenit și i-a dat niște mii, ca să-și poată întreține elevii grănicerilor cu toate cele trebuincioase, și mâncare și îmbrăcăminte.

Deputatul nostru a intervenit pe lângă guvern și a încetat bariera podului dela Orșova.

A mai scos pentru Români din cercul Orșovei, cari au avut recoltă foarte slabă în anul trecut 12 000 coroane ajutor.

Văzând, că în alte cercuri emigrează sate întregi la America și fiind dealurile Almăjului, că sunt pline de tot felul de mine (ocne) de fer, cărbuni etc., a intervenit și s'au început lucrări în Valea Almăjului, așa că la noi nici nu vor visa Almăjenii de America.

Iubiților grăniceri! Foile naționaliste pot să aibă dreptul, dar în alte cercuri, și nu la cercul nostru, pentru că nici un cerc nu are, ceea ce noi avem.

Eu zi să ziceți și voi, ca amintitele foi pe noi să ne lase în pace, că am avut și avem buni conducători.

Pe noi nimenea nu ne va mai putea trage pe sforă, ca și la alegerea de membri congregaționali.

(Prilipeț)

Iosif Drăghiiță Armanca.

Poporul strigă pace

Pe pământ pace, între oameni bunăvoire! Așa a răsunit oarecând glasul îngerese în Villeem.

Așa sună și răsună și acum glasul organului nostru «Severinul», care după părerea mea are programul mai însemnat, că voiește a face pace între Români și Unguri.

Și fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema.

Și pacea cu bună înțelegerea sunt fericirea oamenilor.

Deci ar fi timpul, că și noi Români din Ungaria, să strigăm prin toate gazetele și din toate puterile noastre; pace! Căci bine să judecăm, ce folos am dobândit noi Români, diu certele sau zgomotul cel mare, s'a făcut în dietă și pela congregații, din scrisorile multe de prin gazete, și cu un cuvânt orice fel de apucături, ce s'au auzit între Români și Unguri? dușmănie, ură, vărsări de sânge, și chiar și între Români desbinări, a averilor unul altuia câte procese închisori, cheltueli nespuse de mari și altele și acestea toate provenite din ură și dușmănia între om și om și mai ales între poporul românesc și unguresc.

Oare de ce să nu luăm noi, Români, pildă dela Sași? căci ei au câștigat și mai pot câștiga multe și frumoase drepturi, care noi, Români prin ură și dușmănie nu le vom putea avea nici când. Si ei adevărații Sași tot au rămas și vor rămânea Sași. Nu s'au contopit în neamul unguresc. Căci de pildă un Român, dacă ar voi să consimtă cu guvernul, să se alipiască și sumpună, e mereu huiduit, și prin grai, și prin scrisori în gazete din partea fraților, adevărații Români. Nu ar fi mai bună pacea și libertatea să domniască între noi. Fiecare cu a sa părere să fie liber. Căci prin șicanări, scrisori, unul contra altuia și vorbe nesocotite ura, pizma și dușmănia se vor lăți în măsură tot mai mare.

Și dacă ar fi pace între noi înșine, dacă ne-am alipi noi poporul de stăpânire ar fi mai bine. Si dacă și domnii deputați, s'ar alipi cu majoritatea deputaților guvernului și ar fi bună înțelegere între ei, atunci guvernul, unde sunt candidați români, nici nu ar pune contra candidați, și nu s'a face atâtea cheltueli zădarnice, și nici între noi, Români, nu ar fi desbinări la alegeri.

Și apoi și de aceea ar fi de lipsă o împăcaciune a românilor cu guvernul, căci noi țărani vedem, cumcă din vorbile cele multe din dietă și din congregații, nu ne-am ales cu nici un drept mai mult decât am avut, din contră am mai pierdut.

Noi suntem de credință, că dacă între domni ar fi pace și bună înțelegere, și între oameni cei săraci ar fi bună voie.

Gârboveț, la 22 Februarie 1908.

Axente Goșa.

NOUȚĂȚI

Numire și transferare. M. Sa Regele a permis transferarea subjudelui reg. dl Guggenberger Gyula, dela Bozovici la judecătoria din Vârșeț. — Președintele tablei reg. din Timișoara a numit pe Pető Leó pe teritorul tablei reg. din Timișoara în calitate de practicant juridic cu salariu.

† Necrolog. Maria Popovici n. Bogoeviciu, soția dlui protopresbiter Mihail Popoviciu, din Orșova, a răposat în 21 Februarie n., în vârstă de 63 de ani. Inmormântarea a fost Miercuri la 26 Februarie n. în cripta familiară din cimitirul gr. or. român din Orșova.

Numire. Ministrul de culte și instrucțiune publică a numit pe învățătoarea diplomată Emma Szörényi la școala elementară de stat în calitate de învățătoare ordinară. Ministrul de interne a numit pe dl Atanasie Fileriu, pe teritorul oficiului de matricule al Caransebeșului, în calitate de matriculant substituit. Ministrul de finanțe a numit pe dl Horváth Kalmán pe teritorul direcțiunii financiare din Lugos, în calitate de oficial de finanțe pentru districtul Teregova.

Dar frumos. Doamna văd. Anastasia Tempea a făcut zilele trecute alumnatului gr. or. din Timișoara și fondului episcopatului român, ce are să se înființeze în Timișoara, frumoasa sumă de 40.000 cor. Acest marinos fapt se laudă de sine.

Naștere ciudată. O femeie din Pesta nouă a născut săptămâna trecută un copil cărui îi lipsesc cu desăvârșire picioarele.

Nou avocat român. Dl. avocat dr. Nerva Oncu anunță, că și-a deschis cancelarie advocațională în Baia de Criș.

Președinte de tribunal — amenințat cu moarte. Președintele tribunalului din Sighetul-Marmației, care osândise la moarte pe jidanul ucigaș Husz Ábrahám, a primit până acuma nenumărate scrisori, în care e amenințat cu moarte. Zilele aceste a mai primit o scrisoare de felul acesta, în care autorul spune, că este neamț, rom-motolic (?) și între alte cuvinte amenințătoare întreabă pe președinte, de ce n'a osândit la moarte și pe Hosster, care a comis 10 omoruri, nu unul ca Husz. Îi spune în scrisoare președintelui, că o mulțime mare de oameni îi doresc moartea, și că nu va scăpa neomorit.

Darul împăratului Menelik. Împăratul Abisiniei, Menelik, a fost decorat de Papa din Roma, cu ordul Sfântului Mormânt. Drept recunoștință dânsul a trimis papei doi lei frumoși, cari zilele trecute au ajuns sănătoși la Roma. Papa se zice, va zidi o casă separată pentru lei, în grădina Vaticanului.

Nasi, fostul min'ștru al Italiei osândit. Nasi, fostul ministru al Italiei, a fost osândit la 11 luni și 20 zile temniță ordinară, și la pierderea drepturilor politice pe 4 ani. A fost învinuit și tras la răspundere pentru faptul, că pe timpul, când era ministru, a folosit din banii statului, sume mari pentru scopuri personale. Fostul ministru s'a apărat înaintea judecătorecii cu aceea, că și alți miniștri tot așa au făcut, și totuși aceștia n'au fost trași la răspundere.

Manevrele în anul 1908. La vară manevrele se vor ține în comitatul Sopron, și în o parte din comitatul Vas. Cartierul general va fi în castelul prințului Esterházy Miklós din Kismárton. Manevrele se vor ține probabil pe la sfârșitul lui August.

Un câne își mântuie de moarte stăpânul. În Franția prin munții Loirei e zăpadă mare și deci drumul greu pentru factorii postali. Unul din aceștia, Tavernier, din Bellevue la Montagne, de prins a fost vremea rea, la Montredon. A pierdut drumul și rătăcia pe câmpie, pân ce căzu într'o vale plină de nămeți de zăpadă. L'a scăpat însă cânele, care s'a apropiat de stăpânul-so, așa că Tavernier, ținându-se de câne, acesta l'a scos din primejdie.

Furt. În noaptea dinspre 24—25 Febr. niște răufăcători necunoscuți au furat galițe în preț de 30 cor. dela Muhr Adolf, funcționarul societății pentru clădirea liniei ferate Caransebeș—Hațeg.

Serată artistică. «Reuniunea de cant și muzică» din Caransebeș, aranjează la începutul lunii viitoare o «Serată Mozart». Programul este astfel compus, încât cu siguranță se poate zice, că stă pe un nivel înalt artistic. Serata este așteptată cu multă nerăbdare.

Adunare generală. Reuniunea comercială din Caransebeș, își va ține adunarea generală despre anul de gestiune al XXII-

la 8 Martie 1908, d. a. la 3 ore, în sala otelului Lichtneckert, la care adunare stimatei membrii ai reuniunii și pe această cale sunt invitați. Luând în considerare, că cu această ocaziune vor ajunge pe tapet lucruri, cari ating mai de aproape interesele industriașilor mici între altele, stabilirea punctului de vedere, ce trebuie luat față de proiectul de dare nou, sunt rugați membrii să binevoască a participa la adunare într'un număr cât să poate de mare.

Expoziție. Dl. Alexandru Biró, inv. la școlile elementare de stat din loc, va aranja în salele școlii o expoziție de lucruri de «slöjd», adică va expune acele lucrări ale școlărilor, cari vor fi trimise la expoziția internațională pedagogică din Londra. Colecția, care va fi expusă, se poate privi în ziua de 1 Martie a. e. dela oarele 9—12 a. m. și 2—4 p. m. Recomandăm cu căldură onor. public, ca să privească această admirabilă colecțiune.

Împotriva beției. Senatul României a primit cu 75 voturi în contra 3, proiectul de lege pentru monopolul crăsmăritului. Legea prevede într'alte, ca trecuții pe lista bețivilor să piardă dreptul de alegător.

Școala de surdo-muți din Arad. În clasa întâie a școlii de surdo-muți din Arad se primesc pe anul școlar 1908—1909 15 elevi, de 7—10 ani. Pe baza ordinațiunii ministrului de culte și instrucțiune publică nr. 11158/1904, în această școală se primesc băieți din comitatele Arad, Békés, Bihor și Ciănad. Petițiunile de primire să se înainteze până la 1 Martie. Formulare de rugări trimite direcțiunea institutului ori cărui, la cerere, asemenea dă și cu alte informațiuni. Petițiunile să se adreseze la direcțiunea din Arad.

Asentările din acest an. Asentările se vor ține în comitatul nostru în ordinea următoare: Pentru orașul Lugos: în 6, 7 Martie. Pentru cercul Lugos 9 și 10 Mar. Cercul Maros: 12, 13 și 14 Martie. Cercul Făget: 16, 17 și 18 Martie. Cercul Bogșa: 20, 21, 23 și 24 Martie. Cercul Bega: 2, 3 și 4 Aprilie. Cercul Reșița: 26, 27, 28, 30 și 31 Martie. Cercul Jam: 2, 3, 4 și 6 Aprilie. Cercul Oravița: 7, 8, 9 și 10 Aprilie. Cercul Moldova nouă: 13, 14 și 15 Aprilie. Cercul Orșovei: 21, 22 și 23 Aprilie. Cercul Teregova: 25, 28, 29 și 30 Aprilie. Cercul Timiș: 31 Martie 1 și 2 Aprilie. Orașul Caransebeș 4 Aprilie. Cercul Caransebeș: 6, 8, 9 și 10 Aprilie. Cercul Bozovici: 13, 14 și 15 Aprilie.

Concert împreună cu joc aranjează Sâmbătă în 7 Martie 1908 cal. n. dsoara Elena Zunia, cu binevoitorul concurs al mai multor doamne și domni, în favorul școlii sale private în sala otelului Lichtneckert. Începutul la 8 oare seara. Bilete se pot căpăta în cofetăria lui Joh. Hauschild până Sâmbătă seara la 6 oare.

Chemarea rezerviștilor sub arme. Rezerviștii vor fi chemați sub arme în anul acesta în timpul dela 1—13 Aprilie n.; rezerviștii regimentelor 51 și 82, afară de aceasta în timpul dela 4—16 Maiu. Rezerviștii suplitori (Ersatzreservisten) ai reg. 2 dela 4—16 Maiu, respective dela 18—30 Maiu. Cei aparținători regimentului 31 dela

1—13 Aprilie, 4—16 Maiu și 18—30 Maiu. Cei aparținători regimentelor 50, 62, 63 și 64 și batalionului de vânători 23 în timpul dela 4—16 Maiu, respective dela 18—30; iar cei aparținători reg. 51 și 82 în timpul dela 18—30 Maiu, respective dela 1—13 Iunie n.

O nouă școală românească în Macedonia. Ziarele românești aduc știrea, că mai mulți celnici români din comuna Palanca (vila etul Cosova) au pornit o colecție pentru zidirea și susținerea unei școli românești în Palanca.

Concesiunea dlui Bârsan. Am făcut amintit deja într'un număr al foaiei noastre, că dlui Z. Bârsan, artistului nostru, i-s'a interzis de a mai da reprezentațiuni teatrale. Contra acestui decis dl Bârsan s'a adresat ministrului de culte cerând concesiunea recerută. Mulțumită intreprinderii deputatului cercului nostru dlui C. Burdia, publicul român din nou va fi în poziția a se defecta în jocul frumos al dlui Z. Bârsan. Suntem adevărat informați, că Ilustrății Sale dlui Burdia i-s'a înmanuat zilele acestea decisul ministrului de sub nr. 634 pres. prin care se anunță, că dl Bârsan nu are lipsă de concesiune, pentru că la producțiunile aranjate de diletanți poate atât d-sa, cât și soția d-sale neconturbați să conluere, și spre scopul acesta se recere numai concesiunea autorităților locale. — Avizăm despre acest decis ministerial Reuniunile noastre de cântări, cari ar dori să dea reprezentațiuni teatrale cu concursul dlui și dnei Bârsan, și dacă autoritățile locale ar face în vre-o privință greutăți, să se provoace la decisul ministrului de culte dtto 15 Febr. 1908, Nr. 634 pres — Iar dlui C. Burdia, în numele publicului românesc, iubitor de artă și pe această cale îi aducem mulțumiri pentru intreprinderea în cauză.

VARIETAȚI.

Căsătorie americană. Un judecător în Kawka Lee, Indiana, întrebându-l următoarea metodă pentru a lega doi tineri prin căsătorie:

- O vrei?
- Da!
- Il vrei?
- Da!
- Căsătoriți! doi dolari!

P.ța de însurătoare în Veneția. Herodot ne povestește, că Ilirienii își vindeau fiicele în piața mare aceluia, ce dădea mai mult. Acest obicei barbar se pierdu mai cu totul în timpul creștinismului, dar încheierea contractului de căsătorie păstră încă mult timp forma unei afaceri de curat negoț. Încă într'o epocă relativ mai târzie, părinții Venețieni își duceau fiicele la o leturghie pentru celebrarea căsătoriei. Această leturghie se făcea în fiecare an odată, în San-Petro di Castello Clivolo.

Aci se adunau și tinerii, cari doriau să se căsătorească, pentru a-și alege o femeie. Fecioarele erau toate îmbrăcate în alb, purtau părul despletit și zestrea lor în aur și pietre prețioase, o purtau într'o cutiuță, ce era atârnată de o panglică colorată de-alungul șoldului. Probabil, că se făcuse o înțelegere prealabilă între cele mai multe perechi.

Indată-ce fiecare tinar își găsea viitoarea consoartă, și după ce se învoia cu

tatăl, — episcopul pronunța binecuvântarea sa asupra perechilor, și tinerii soți își luau în triumf soțiile acasă, împrennă cu zestrea aflată în cutiuță.

Un joc al destinului. Ziarele engleze comuncă informațiunea, că s'ar fi descoperit o carte de școală a lui Napoleon Bonaparte, de când acesta era mic, și s'a așezat în biblioteca regală din Londra. În această carte — lucru de mirare — tema cea din urmă lucrată de Napoleon, ar fi o temă de geografie și anume: Descrierea insulei St. Hetena.

Vedi Napoli, poi Mori. Să vezi Neapole și apoi să mori, este un proverb cunoscut care vrea să zică, că nu există pe lume nici un oraș mai frumos decât Neapole. Dar proverbul italian este un joc de cuvinte, și Neapolitanii înțeleg prin cuvântul «Mori» un sat mic, în apropierea Neapolei. Satul Mori se poate mândri cu frumusețea și farmecul peisajului, ca și Neapole ca un oraș mare, cu strălucirea și luxul său. Mori și grădinele sale încântătoare, fructele și viile sale, pomii și aceșii săi, smochinele și migdalele sale, ca și portocalele și lămâile sale sunt bine cunoscute în Neapole și în împrejurime. De asemenea locuitori din Mori prin desul contact cu orașele mari au primit oarecare policală. O fată tinăra din Mori, n'ai decât s'o îmbraci în haine de ducesă, și va afecta niște manieri întocmai ca una născută nobilă.

Glose

Consistorul nostru e foarte cuminte. În foaia oficioasă nu de mult s'a publicat un concurs, care în orice caz e ceva oficios. Prin urmare consistorul nostru trebuia să fie samă de legea referitoare la numirea localităților și pe act oficios să vie numirea oficioasă.

Dar și din alte puncte de vedere e de excepționat acel concurs. S'a prezentat adevărat un procect cândva referitor la evaluarea profesorilor preparandiali. Acest procect într-o câțva îl adaugă Statutul Organic. Din toate acestea firește nici urmă nu e în concurs.

Si-apoi la institute confesionale, cași pretutindenea se pune în maximul de ore săptămânale, ce are să le propue alegându-l profesor.

Orî așa de elastic sunt profesori dela preparandia din loc?

Se svonește, că cei dela Viața românească vor desminți, că Borlova e în Ardeal.

În România cei bețivi își perd dreptul de alegător. Orice ar fi, dacă și la noi s'ar aduce o așa lege?

Să te miri, că azi, în vremea crăzului materialism mai țin oamenii la romanticism. Doar e lucru cunoscut, că societatea electrică numai din considerații romantice

nu vrea să dea suficientă lumină pentru oraș.

Intunerecul ar fi adevărat mai romantic. Să te miri apoi, că atât de mult se se flecărește în orașul nostru?

Mai mulți cetățeni au dat rugare la magistrat, — ni-se comunică semiioficios — ca drept epitheton ornans al orașului să fie totdeauna «orașul imălos».

Se zice, că cu linia nouă ferată spre infflorire va porni comerțul și industria Caransebeșului.

— Se ripostă însă din o parte: ba nu! doar la noi toate Joile sunt ploioase.

Poate vr'un Juppiter pluvios va fi sscuns pe aici.

Poșta Redacției.

A. Goga în Gârboveț. Mare mulțămîntă pentru frumoasele corespondențe, de cari primim tare bucuos. — I. Drăghilă în Prilipeț. Ne bucurăm din tot sufletul, că prilipcenii au ajuns la recunoașterea adevărată. Ca corespondent te vedem foarte bucuos la ziarul nostru. — Dr. I. S. în Orșova. Cu plăcere luăm la cunoștință dragostea, ce poporul o arată față de ziarul nostru — Orșova A. I. în B. De ce nu publicăm poezii? Vă putem aviza, că mai multe amvrezate ne-au promis concursul lor. — I. B. în O. Ce va fi investigația fostă la amintita școală? Se vorbese multe și nu se știe nimic pozitiv. Curiosul în T.: Noi nu ne ocupăm cu isprăvile dlui Barbu, dar nici cu ale lui Badescu, fiindcă lozinea e, să nu facem personalități. Și-apoi destul s'a ocupat cu ei «Renașterea». — Anonim în S.: Că de ce s'a gârbovit, nu știm. Si ar fi prea ridicol să publicăm acea foiță, care în altă formă s'a publicat de-alteum. — E. O., Loco: Chestia alungării dela birtul Lichtneckert e foarte picantă. Scena descrisă de d-ta e foarte plastică și de fapt știm și noi despre alungarea aceasta. Că acum ar umbla pe la Diemeroane cu trabanțu său etc... toate acestea nu ne impoartă. Doar banii lor și-i beau.

Glume

Badea Moise, vine cam supărat acasă dela oraș, căci iar a perdut un proces. Leica Raveca — cam limbută — îl întrebă: ce ai dragă bărbate de ești supărat, ori te doare capul, să deschid ferestile?

Badea Moise năcăjit: Deschide tot numai gura și-o încheide!

Badea Moise mergea acasă pe stradă cam îngândurat, și din nebăgare de seamă calcă pe un jidov pe picior. Jidovul supărat pe Badea Moise, și între multe altele mai în urmă îi zice: Tu ferflueter, tu puppe pe mine în toate chipele!

Badea Moise îi răspunsă plecând: Tu pră mine, numă n'tr'un clip.

Zilele trecute Badea Moise trece dela Bezirk la Sebeșana, și când ajurse lângă monumentul din pare, să opri în loc și privi monumentul clătînd din cap, apoi năcăjit zise cătră un polițai, care trecu pe lângă el: Oare ce rău o făcut ghinărarul astă dă-l țin cu capu gol prin frigul astă, și pe câinii de lângă el i-or învăluit în pae?.

Loc deschis *

Prilipeț, la 25 Februarie 1908.

Onorată Redacțiune!

Mulțămîntă și recunoștință îi exprim și pe această cale dlui dr. Nicolae Ionescu, avocat în Caransebeș, pentru sfatul înțelept și sprijinul, ce l'am avut dela dânsul cu ocaziunea pertractării, ce am avut-o la tribunalul regesc din Caransebeș la judele de instrucție în cauza societății comerciale «Prilipceana».

Emil Borchescu, preot.

Declarațiune

În puterea, căreia subscrisa reprezentatiune comunală coadunată azi în 28 Febr. 1908 la casa comunală în ședință extraordinară, la propunerea actualului învățător și reprezentant comunal Dionisie Bădini, privitor la activitatea dezvoltată până acum în interesul și spre binele obștesc de cătră valorosul nostru deputat Ilustritatea Sa dl Constantin Burdia și anume:

- a) Inființarea gimnazului superior din Caransebes.
- b) Inființarea internatului lângă acest gimnaz.
- c) Provederea mai multor grăniceri cu pământ și pășuni întinse pentru vite.
- d) Inființarea mai multor grădini de pomi.
- e) Tendința de a se construi calea ferată prin valea Almăjului etc.

Pentru toate acestea reprezentanța comunală exprimă dlui Constantin Burdia recunoștința, și toate atacurile contra Il. Sale, apărute în zăarele «Lupta» și «Poporul Român», le declarăm de calomni, născociri tendențioase, iar Ilustrității Sale dlui Constantin Burdia atât ca deputat, cât și ca președinte al Comunității de avere, îi votăm deplină încredere și ne declarăm a adera la principiile luate — și gata suntem la cel dintăiu semn dat — a sprijini intențiile Ilustrității Sale și pe viitor,

Moceris, în 28 Februarie 1908.

Negru Nicolae
subjude comunal

(I. S.)

Ion Iana
jude comunal

Ion Pleștici
jurat comunal

Dionisie Bădini, Ilia Cerbu, + Iancu Târba
prin Dionisie Bădini, Nicolae Negru, Negru
Stefan, Ion Novacovici reprezentanți.

* Pentru cele cuprinse în rubrica această redacțiunea nu ia răspunderea.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții
în Mehadia

Acoardă împrumuturi ipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi anticipațiuni pe amănțe și pe efecte. Primeste

depuneri spre fructificare

pentru cari solveste 6% interese. Interesele neridicate se adaugă 6 în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solveste institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea

200 coroane

o mașină de scris

MIGNON

cap de operă a tehnicii moderne. Deosebit avantaj: Cu ori și cine, fără a învăța, poate scrie. Scriptul îndată și stabil să vede. Construcțiunea cea mai simplă. Litere de oțel. Copiaza și în multeste. Intre categorii cu ori și care altă mașină mai scumpă. Un an garanție. — Imposit de industria privilegiată.

A se comanda prin administrația
Ziuarului nostru.

Rămășiță dela firiz

și

târniță (prav)

mai ieftin se poate căpăta la

fabrica de lemn

MUNK R. și CONS.
CARANSEBES.

Publicațiune.

Casele de sub Nr. 248 din Caransebeș-Potoc, strada «Traian Doda», foste mai înainte «Achimescu», se vind din mână liberă. Informațiuni de văduva doamna Roza Achimescu din loc.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc

din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-

torului.

Informațiuni mai aproape dă administrația acestui ziar.

Toma Finz

Maestru — lemnar intreprinzator de zidiri și neguțator de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. public din Caransebeș și jur bine asortatul meu deposit de lemne de clădit de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de lutezi, de trepte, de scânduri de molin glăuite și ghinuite (gefalt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai departe tement de Portland, carton asfaltat pentru acoperis, pături de izolare pentru a delătura umezala păreților, cătrană (boază) și carbolineu cu prețurile mai moderate. — Comandele se efectuează prompt și în modul cel mai conștiințios și se espiadează la toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserică și de poduri, fac padimente de terrazs, în biserici și primesc tot felul de renovări la edificii vechi fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelență chiar și pe acoperișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

Publicațiune.

Conform ordinațiunei Inaltului ministeriu de agricultură Nr. 60900/1896 se aduce la cunoștință, că în anul acesta vor ajunge spre vânzare la subscrisa administrațiune — **Ripăria — portalis Rupestris — Monticolo și**

Uitis — Solonins,

vițe americane sălbatice pe ales de clasa primă cu sau fără rădăcină (nefede) precum și tot pe aceste trupini cu cele naline și diferite soiuri de struguri de vin și desert nobilitate

ultoni cu rădăcină.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep
kezelősége.

Tapoleza (a Balaton mellett.)

BAZARUL „LA COROANĂ“

KOHN & ZWEIG
CARANSEBES

recomandă prăvălia lor bine asortată în mode, manufacturi și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANĂ“

Serviciu prompt și prețuri solide

Serviciu prompt și prețuri solide

Anunciuri

se primesc în toate zilele pe lângă prețurile cele mai moderate, la administr. foi noastre.

TIPOGRAFIA LEOPOLD FLEISSIG, CARANSEBES.